

Årsredovisning 2003

Innehåll

ÄGAR- OCH INDUSTRITRADITION.....	1
VD HAR ORDET	2
NORDSTJERNANS INNEHAV	4
INVESTERINGSSTRATEGI.....	7
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
RESULTATRÄKNINGAR.....	12
BALANSRÄKNINGAR.....	13
KASSAFLÖDESANALYSER	15
REDOVISNINGSPRINCIPER	16
NOTER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	19
REVISIONSBERÄTTELSE	30
STYRELSE	31
LEDNING OCH REVISOR	32
ADRESSER	33

Nordstjärnanhuset

Nordstjärnanhuset, med adressen Stureplan 3, uppfördes som varuhus 1898–1899. Efter att dåvarande ägaren Nordiska Kompaniet, NK, flyttade till sitt då nybyggda hus på Hamngatan förvärvade Nordstjärnan fastigheten 1916. Nordstjärnan genomförde efter förvärvet en omfattande renovering under arkitekt Ivar Tengboms ledning. Utsmyckningar gjordes av bland annat Carl Milles och huset fick sitt idag karakteristiska fartygsutseende. Fastigheten inrymmer sedan 1919 Nordstjernans huvudkontor. År 2000 gjordes lokalerna i gatu- och entresolplan om till butikslokaler.

Omslag: *Claes Jurander*

Fotografi på sid 1: *Johan Palmgren*

Övriga fotografier: *Gunnar Lundmark*

Ägar- och industritradition

Nordstjernen är ett familjeföretag i fjärde generationen som kontrolleras av Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelser. Ursprunget är Rederiaktiebolaget Nordstjernen grundat 1890.

Konsul Axel Johnson grundade Rederiaktiebolaget Nordstjernen på Vasagatan 4 i Stockholm en solig eftermiddag i maj 1890. Han drev en framgångsrik handelsagentur med kolimport och järnexport och investerade överskottet i ett lastfartyg. Nu kunde han frakta kolet och stålet på egen köl och expansionen fortsatte.

Den tradition av entreprenörskap, aktivt ägande och förvaltning som Axel Johnson grundade för 114 år sedan har förts vidare och utvecklats av hans efterkommande. Nordstjernen växte med tiden till en industrikoncern med verksamhet inom en rad olika branscher, bland annat sjöfart, stål, bygg, petrokemi och informationsteknologi. Företagsnamn som Johnsonlinjen, Avesta Jernverk, Svenska Väg, Nya Asfalt, Nynäs Petroleum och Datema är alla intimt förknippade med Nordstjernans historia.

Idag är NCC, Nordens näst största bygg- och fastighetsutvecklingsföretag, vårt största innehav. Sedan några år tillbaka ingår i Nordstjernangruppen även innehav i maskintillverkaren KMT, företaget Exel, som tillverkar produkter i kol- och glasfiber, samt Välinge, ett teknikutvecklingsföretag inom golvbranschen. Nordstjernen Ventures, som vi startade 2001, investerar i mindre tillväxtföretag inom främst områdena industriell teknik, energiteknik och informationsteknologi.

Verksamheten har under år 2003 präglats av en fortsatt fokusering och utveckling av kärninneheten inom byggindustrin och verkstadssektorn. Vi är sedan början av 2004 även huvudägare i Ramirent, Europas näst största maskinuthyrningsföretag, Sirius Machinery, som tillverkar förpackningsmaskiner, och GP Plastindustri, en tillverkare av formsprutade plastdetaljer – tre företag som alla utgör en viktig länk i vårt fortsatta långsiktiga företagsbyggande.

Syftet med Nordstjernans verksamhet är att ge vinst åt sina ägare. Genom att vara en långsiktig och aktiv ägare skapar Nordstjernen varaktiga industriella värden. Därmed tillförsäkras Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål finansiella medel att i sin tur skapa bestående kulturella värden. Den kulturvetenskapliga tidskriften Axess, som Stiftelsen startade i februari år 2002 under ledning av chefredaktör Kay Glans, har under sitt andra verksamhetsår utvecklats väl både när det gäller receptionen i andra medier och prenumerantstocken, som nu närmar sig 10 000 prenumeranter. I ett alltmer kortsiktigt och kommersialiserat medielandskap utgör Axess ett forum för de långsiktiga perspektiven och seriösa samtalen.

Viveca Ax:son Johnson

Antonia Ax:son Johnson

VD har ordet

Nordstjernans innehav i de noterade bolagen NCC, Karolin Machine Tool och Exel ökade samtliga i värde under 2003. Exels börsvärde nära nog fördubblades. Dessutom genomförde Nordstjernan fyra nya investeringar under 2003 och fram till idag. Under 2001 och 2002 genomfördes inte några nyinvesteringar.

Nordstjernan-koncernens nettoomsättning uppgick 2003 till 45 264 (18) Mkr. Ökningen förklaras av att vi från och med 2003 konsoliderar NCC AB ("NCC") som dotterföretag i koncernen till följd av att vår röstandel i bolaget sedan i januari 2003 överstiger 50 procent. Tidigare år har NCC redovisats som intresseföretag i Nordstjernan-koncernen. Resultatet efter finansiella poster uppgick för koncernen till -315 (493) Mkr. För

ett investeringsföretag av Nordstjernans karaktär är det emellertid mer relevant att jämföra utvecklingen av moderbolagets resultat, vilket 2003 ökade med 125 procent till 400 (178) Mkr efter finansiella poster. Resultatförbättringen förklaras främst av att utdelningsintäkterna ökade jämfört med föregående år, vilket mer än väl kompenserade för att resultatet från försäljningar av kortfristiga placeringar minskade.

Nordstjernan medverkade under 2003 i flera affärer genom vilka jag bedömer att våra möjligheter att uppnå en god långsiktig värdetillväxt ökat ytterligare. Nedan beskriver jag kortfattat de viktigaste affärerna.

Nordstjernan var en av de drivande krafterna bakom samgåendet mellan maskinuthyrningsbolagen Altima AB ("Altima") och Ramirent Oyj ("Ramirent"), vilket tekniskt genomfördes på sådant sätt att Ramirent i december 2003 lämnade ett offentligt erbjudande till Altimas aktieägare. Altima var tidigare ett helägt dotterföretag till NCC och delades ut till dess aktieägare i december 2003, vilket medförde att Nordstjernan blev största aktieägare i Altima. Ramirent är, efter samgåendet med Altima, Europas näst största maskinuthyrningsföretag med marknadsledande positioner i Norden samt i flera länder i Östeuropa och Baltikum. Genom samgåendet skapas möjligheter att realisera synergier inom bland annat inköp, logistik och distribution. Nordstjernan är, med en ägarandel om 17 procent av aktierna och rösterna, den största aktieägaren i Ramirent. Vi kommer att utöva en aktiv ägarroll i Ramirent, bland annat genom representation i bolagets styrelse.

Under hösten 2003 garanterade Nordstjernan en nyemission i maskintillverkaren Karolin Machine Tool AB ("KMT"), sedan 1999 ett av våra innehav, för att säkerställa finansieringen av KMTs förvärv av den amerikanska verkstadskoncernen Ingersoll-Rands affärsområde Waterjet, en ledande tillverkare av maskiner för vattenskärmning. Förvärvet skapar nya tillväxtmöjligheter, samtidigt som det breddar KMTs kundbas

och förstärker bolagets närvaro på viktiga geografiska marknader. Dessutom ökar andelen eftermarknadsförsäljning, vilket i sin tur minskar konjunkturkänsligheten.

I februari 2003 förvärvade vi 23 procent av aktierna och rösterna i Vålinge Holding AB ("Vålinge") från familjen Perván. Dessutom erhöll vi en option att öka ägarandelen till 50 procent. Vålinge utvecklar och licensierar mekaniska låssystem för främst laminat- och trägolvtillverkning samt bedriver viss tillverkning av specialgolvtillverkning. Vålinges resultat efter finansiella poster ökade 2003 till 30 (26) Mkr, trots att bolaget under året genomfört betydande investeringar. Nordstjärnan kan som partner till familjen Perván bland annat bidra med strategiskt och finansiellt kunnande för att möjliggöra en fortsatt stark utveckling av verksamheten.

I januari 2004 förvärvade Nordstjärnan bolagen Norden Pac Machinery AB ("Norden Pac Machinery"), Kalix SA ("Kalix"), Citus SAS ("Citus") och ADMV SA ("ADMV"), vilka samtliga tillverkar förpackningsmaskiner. Vi skapade därigenom en ny internationell koncern med en världsledande position inom tubfyllnings- och läppstiftsfyllningsmaskiner, Sirius Machinery. Nordstjärnan kommer som ägare att vidta åtgärder för att förbättra lönsamheten och tillväxten i Sirius Machinery, bland annat genom att integrera de fyra bolagens verksamheter för att därigenom utvinna synergier.

I januari 2004 förvärvade vi även det snabbväxande företaget GP Plastindustri AB ("GP Plastindustri"), som tillverkar formsprutade plastdetaljer, främst förpackningsförslutningar såsom skruvkorkar och lock. Bolaget har två produktionsenheter, en i Gislaved och en nyinvigd i Dresden, Tyskland. Nordstjärnan kommer som ägare att verka för kontrollerad lönsam tillväxt i GP Plastindustri.

NCC, Nordens näst största bygg- och fastighetsutvecklingsföretag, svarar för ungefär två tredjedelar av vårt substansvärde och vi är djupt engagerade i bolagets utveckling. 2003 förbättrades lönsamheten i NCCs byggverksamhet för andra året i rad, trots en fortsatt försvagning av den nordiska byggkonjunkturen. Huvudorsaken till lönsamhetsförbättringen i byggverksamheten är att det omstruktureringsprogram som styrelsen och ledningen initierade hösten 2001 genomförts plan-

enligt. Lönsamheten i byggverksamheten är idag högre än hos ett flertal konkurrenter. Att NCC-koncernens resultat efter finansiella poster för 2003 trots detta försämrades jämfört med föregående år förklaras främst av ett minskat resultat från fastighetsförsäljningar, nedskrivningar av fastigheter samt prispress, uppsägningsskostnader och nedskrivningar inom affärsområde Roads.

NCC kommer de närmaste åren fortsätta att avyttra icke-kärnverksamheter och fastigheter i syfte att öka kapitalomsättningshastigheten och därmed lönsamheten. De planerade avyttringarna kommer även att förbättra NCCs finansiella styrka. För att möjliggöra framtida justeringar av kapitalstrukturen har NCCs styrelse beslutat om att föreslå bolagsstämman att överföra 3,3 Mdr kr från bundet till fritt eget kapital.

Det av Nordstjärnans innehav som utvecklades bäst under 2003 var finska Exel Oyj ("Exel"). Resultatet efter finansiella poster ökade med 56 procent och börsvärdet med 88 procent. Exel tillverkar produkter i kol- och glasfiber och fortsätter att stärka sin position på den europeiska marknaden. I december 2003 förvärvade Exel den belgiska industrikoncernen Bekaerts verksamhet inom kompositteknologi.

Nordstjärnan gjorde 2003 en framgångsrik kortfristig placering i det börsnoterade investmentbolaget Bure Equity AB. Dessutom förvärvade vi 4 procent av aktierna och rösterna i börsnoterade Skanditek Industriförvaltning AB ("Skanditek") i december 2003. Skanditek är ett intressant bolag med flera intressanta innehav inom främst tekniksektorn. Dessutom känner vi bolaget och dess medarbetare relativt väl sedan tidigare, dels eftersom jag är styrelseledamot i Skanditeks dotterföretag MYDATA automation AB, dels eftersom Nordstjärnan och Skanditek saminvesterat i WLAN-bolaget Aptilo Networks AB ("Aptilo").

Vår övergripande investeringsstrategi står fast. Den bygger på vår långa tradition av familjeföretagande, långsiktighet och entreprenörskap. Som onoterat investeringsföretag med en stark balansräkning har Nordstjärnan en stor flexibilitet och en lång investeringshorisont. Vi ser intressanta möjligheter att göra nya investeringar under de nästkommande åren.

Tomas Billing
Verkställande direktör

Nordstjernans innehav

Nordstjernen hade vid utgången av 2003 betydande innehav i de börsnoterade företagen NCC, Altima, KMT och Exel samt i det onoterade bolaget Vålinge. Vårt helägda dotterföretag Nordstjernen Ventures AB ("Nordstjernen Ventures") hade innehav i de onoterade tillväxtföretagen Accra Teknik AB ("Accra"), Aptilo och ClimateWell AB ("ClimateWell"). Nedan följer en kortfattad redogörelse för utvecklingen i Nordstjernans innehav under det senaste året. För mer information om innehaven, se även tabellen på sidan 6 och bolagens hemsidor.

NCC

NCC är Nordens näst största bygg- och fastighetsutvecklingsföretag. Bolaget bygger bland annat bostäder, kontor, industrilokaler och vägar samt utvecklar bostäder och kommersiella lokaler. NCC producerar även asfalt och krossprodukter samt utför beläggningsarbeten och vägservice. Nordstjernen är med en ägarandel om 52 procent av rösterna och 35 procent av aktierna bolagets största aktieägare. NCC har under 2003 fortsatt det omstruktureringsprogram, Turnaround, som styrelsen och ledningen initierade hösten 2001. Hörnpelarna i Turnaround är fokusering på den nordiska marknaden, renodling mot bygg- och fastighetsutvecklingsverksamhet, minskade kostnader, reducerad kapitalbindning, och därmed ökad lönsamhet. Redan 2002 förbättrades NCC-koncernens lönsamhet jämfört med året innan. 2003 ökade lönsamheten i NCCs byggverksamhet ytterligare, trots en allmän försvagning av den nordiska byggkonjunkturen. NCCs byggverksamhet har idag en högre lönsamhet än ett flertal av konkurrenterna. Att NCC-koncernens resultat efter finansiella poster för 2003 trots detta försämrades jämfört med föregående år förklaras främst av ett minskat resultat från fastighetsförsäljningar, nedskrivningar av fastigheter samt prispress, uppsägningskostnader och nedskrivningar inom affärsområde Roads.

NCC strävar efter att förbättra byggbranschens effektivitet för att därigenom kunna öka den egna lönsamheten ytterligare och erbjuda kunderna ett större mervärde. Några av hörnpelarna i detta arbete är ökad samverkan mellan de olika parterna i byggprocessen (så kallad partnering), industrialiserat byggande och inköpssamordning.

NCC har de senaste två åren avyttrat fastigheter och icke-kärnverksamheter och delade i december 2003 dessutom ut maskinuthyrningsföretaget Altima till sina aktieägare (se även "Ramirent/Altima" nedan). Detta har medfört att NCCs räntebärande nettoskuld reducerats väsentligt. För att möjliggöra framtida justeringar av kapitalstrukturen har NCCs styrelse beslutat om att föreslå bolagsstämman att överföra 3,3 Mdr kr från bundet till fritt eget kapital.

Ramirent/Altima

I december 2003 delade NCC ut samtliga aktier i det helägda dotterföretaget Altima, ett av Nordens största maskinuthyrningsföretag, till sina aktieägare. Detta medförde att Nordstjernen blev största aktieägare i Altima. I samband med utdelningen lämnade det finska maskinuthyrningsföretaget Ramirent ett offentligt erbjudande till Altimas aktieägare i syfte att åstadkomma ett samgående mellan bolagen. Nordstjernen var en av initiativtagarna till samgåendet. I januari 2004 meddelade Ramirent att bolaget fullföljer det offentliga erbjudandet sedan aktieägare representerande mer än 90 procent av aktierna och rösterna i Altima accepterat erbjudandet. I februari 2004 avnoterades Altima från Stockholmsbörsen. Ramirent är, efter samgåendet med Altima, Europas näst största maskinuthyrningsföretag med marknadsledande positioner i Norden samt i flera länder i Östeuropa och Baltikum. Genom samgåendet skapas möjligheter att realisera synergier inom bland annat inköp, logistik och distribution. Nordstjernen är idag, med en ägarandel om 17 procent av aktierna och rösterna, Ramirents största aktieägare.

KMT

KMT tillverkar maskiner till verkstadsindustrin inom produktområdena vattenskärning, precisionsslipning, plåtbearbetning samt rörformning, och innehar en ledande marknadsposition inom flera av sina verksamhetsområden. Bolagets produkter marknadsförs globalt. Nordstjernen är, med en ägarandel om 40 procent av såväl aktierna som rösterna, bolagets största aktieägare. I januari 2003 tillträdde Lars Bergström som ny verkställande direktör. KMT genomförde under året ett åtgärdsprogram för att minska kostnaderna och anpassa verksamheterna till den fortsatt svaga konjunkturen för verkstadsindustrin.

I augusti förvärvade KMT den amerikanska verkstadskoncernen Ingersoll-Rands affärsområde Waterjet, en ledande tillverkare av maskiner för vattenskärning, samt en 49-procentig ägarandel i ABB-IR Waterjet Systems AB. KMTs förvärv finansierades dels med lån, dels med en av Nordstjernen garanterad nyemission i vilken varje befintlig aktie i KMT berättigade till teckning av en ny aktie. Till följd av att Nordstjernen tilldelades aktier genom nyemissionsgarantin uppstod budplikt enligt Näringslivets Börskommittés regelverk. Efter att ha nekats dispens från budpliktsreglerna av Aktiemarknadsnämnden, lämnade Nordstjernen i december 2003 ett offentligt erbjudande till KMTs aktieägare. Eftersom budkursen, vilken fastställdes i enlighet med rådande budpliktsregler, var lägre än börskursen under hela erbjudandeperioden uppmanade Nordstjernen KMTs aktieägare att inte acceptera det framtvingade erbjudandet. Endast 7 aktieägare, representerande totalt 333 aktier i KMT, valde att acceptera erbjudandet.

Exel

Exel tillverkar produkter i kol- och glasfiber, bland annat höljen till basstationsantennerna för mobil telefoni samt skid- och gångstavar, och är världsledande inom flera av sina verksamhetsområden. Nordstjernen är, med en ägarandel om 33 procent av såväl aktierna som rösterna, bolagets största aktieägare. 2003 ökade Exels omsättning med 12 procent och resultatet efter finansiella poster med 56 procent jämfört med föregående år. Det är framförallt försäljningen av gångstavar och antennhöljen som ökat. Exel har de senaste åren vidtagit åtgärder för att rationalisera produktionen och reducera omkostnaderna. Försäljningsökningen fick därför ett positivt genomslag på resultatet. Exel bedriver en aktiv

förvärvsstrategi och förvärvade i december 2003 den belgiska industrikoncernen Bekaerts verksamhet inom kompositteknologi. Genom förvärvet har Exel ytterligare förstärkt sin position som det ledande företaget i Europa inom pultrudering, som är bolagets huvudsakliga produktionsteknologi, och en av de största aktörerna på världsmarknaden.

Välinge

Välinge utvecklar och licensierar mekaniska låssystem för främst laminat- och trägolv samt bedriver viss tillverkning av specialgolv. Bland licenstagarna återfinns flera av världens ledande golv tillverkare, däribland Berry, Kährs, Tarkett och Armstrong. Välinge grundades 1993 av Darko Perván, som fortfarande är dess verkställande direktör. Nordstjernans ägarandel uppgår till 23 procent av såväl aktierna som rösterna. Därutöver innehar Nordstjernen en option att öka ägarandelen till 50 procent. Under 2003 har antalet licenstagare ökat och relationerna till de befintliga licenstagarna fördjupats. Dessutom har Välinge under året genomfört investeringar i bland annat sitt utvecklings- och produktionscenter i Viken utanför Helsingborg, vilket invigdes i slutet av 2002.

Under 2003 arbetade vi med ytterligare affärer, vilka tillträdades först efter årsskiftet. Nedan följer en kortfattad presentation av de nytillkomna innehaven Sirius Machinery och GP Plastindustri.

Sirius Machinery

Sirius Machinery är en nybildad internationell koncern verksam inom förpackningsmaskiner och består av Norden Pac Machinery i Kalmar samt de tre franska bolagen Kalix, Citus och ADMV. Nordstjernen förvärvade dessa bolag i januari 2004. Bolagen tillverkar olika typer av förpackningsmaskiner för främst livsmedel, läkemedel, tandkräm och kosmetik. Sirius Machinery innehar en världsledande position inom tubfyllnings- och läppstiftsfyllningsmaskiner. De fyra bolagens verksamheter bedrivs idag fristående från varandra, men Nordstjernen avser att på sikt integrera dessa för att uppnå synergier inom bland annat inköp, tillverkning, produktutveckling och försäljning. Till verkställande direktör i Sirius Machinery har vi utsett Mats Heiman, som de senaste tio åren arbetat som managementkonsult på Booz Allen & Hamilton och som dessförinnan innehaft ett antal ledande befattningar inom Alfa Laval.

GP Plastindustri

GP Plastindustri är en snabbväxande tillverkare av formsprutade plastdetaljer, främst förpackningsförslutningar såsom skruvkorkar och lock. Nordstjernen förvärvade bolaget i januari 2004. GP Plastindustri har två produktionsenheter, en i Gislaved och en i Dresden, Tyskland. Anläggningen i Dresden har nyligen tagits i drift för att möta den ökade efterfrågan från Tetra Pak, som är bolagets viktigaste kund. Magnus Heinsjö kvarstår som verkställande direktör för GP Plastindustri efter Nordstjernans förvärv av bolaget.

Nordstjernen Ventures

Nordstjernen Ventures investerar i mindre tillväxtföretag som har högt teknikinnehåll i produkter och tjänster, främst inom områdena industriell teknik, energiteknik och informationsteknologi. Bolaget är huvudägare i de onoterade företagen Accra, Aptilo och ClimateWell.

Accra utvecklar och tillverkar fordonskomponenter i stål med hög hållfasthet, till exempel stötfångare, dörrkrocksskydd och takbalkar. Accras teknik innebär att bolaget kan tillverka komponenter med samma vikt som aluminium, men till betydligt lägre kostnad. Nordstjernen Ventures ägarandel uppgår till 17 procent av aktierna och rösterna i bolaget. I oktober 2003 förvärvade brittiska Wagon plc ("Wagon"), som är en underleverantör till fordonsindustrin, 10 procent av

aktierna och rösterna i Accra. Samtidigt tecknade Accra och Wagon ett exklusivt licensavtal avseende den europeiska marknaden.

Aptilo är en av de ledande aktörerna inom systemlösningar för WLAN. Bolagets lösningar är anpassade för att kunden snabbt och kostnadseffektivt skall kunna installera trådlösa nätverk. Aptilo har kunder i Europa, Nordamerika och Asien, och samarbetar med några av världens största systemintegratorer, bland annat Hewlett-Packard. Nordstjernen Ventures är, med en ägarandel om 34 procent av aktierna och rösterna, bolagets största aktieägare. Aptilo har under 2003 bland annat utökat sitt samarbete med Hewlett-Packard i flera länder, samt tecknat ett avtal med Telekom Malaysia.

ClimateWell (tidigare Solsam Sunergy) har utvecklat och patenterat en kemisk värmeackumulator som kan laddas med värmeenergi, till exempel solvärme eller industriell spillvärme, vilken lagras förlustfritt och som sedan kan levereras i form av såväl värme som kyla. Nordstjernen Ventures är, med en ägarandel om 31 procent av aktierna och rösterna, tillsammans med Industrifonden bolagets största aktieägare. I september 2003 tillträdde Edvin Ruud som ny verkställande direktör för ClimateWell. Bolaget har under 2003 sålt och levererat sina första maskiner i Sverige.

Nordstjernans innehav per den 31 december 2003

	NCC	Ramirent/ Altima ¹⁾	KMT	Exel	Välinge	Sirius Machinery ²⁾	GP Plast- industri ³⁾
Investeringstidpunkt	1928	2003	1999	2000	2003	2004	2004
Andel av aktier	35 %	17 %	40 %	33 %	23 %	100 %	100 %
Andel av röster	52 %	17 %	40 %	33 %	23 %	100 %	100 %
<i>Uppgifter om innehaven</i>							
Nettoomsättning (Mkr)	45 252	2 847	1 051	523	79	577	214
Rörelseresultat (Mkr)	5	235	-12	49	30	13	17
Avkastning på sysselsatt kapital ⁴⁾	1 %	8 %	-1 %	21 %	33 %	8 %	12 %
Börsvärde (Mkr)	5 632	1 816	595	576	n/a	n/a	n/a
Antal anställda (medeltal)	24 076	2 438	701	355	17	445	102

1) Siffrorna avser av Nordstjernen upprättad proforma som om samgåendet mellan Altima och Ramirent genomförts per den 1 januari 2003. Nordstjernans ägarandel i Ramirent och Ramirents börsvärde anges per den 3 mars 2004.

2) Avtal om förvärv tecknades i januari 2004. Siffrorna för Sirius Machinery, avser av Nordstjernen upprättad proforma som om Norden Pac Machinery, Kalix, Citus och ADMV ingått i Sirius Machinery sedan den 1 januari 2003. Rörelseresultatet anges före goodwillavskrivningar och avkastning på sysselsatt kapital anges exklusive goodwill.

3) Avser av Nordstjernen upprättad proforma. Rörelseresultatet anges före goodwillavskrivningar och avkastning på sysselsatt kapital anges exklusive goodwill.

4) Resultat efter finansiella poster med återläggning av räntekostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital, som i sin tur definierats som totala tillgångar med avdrag för räntefria skulder.

Investeringsstrategi

Nordstjernen investerar i mindre och medelstora bolag, såväl börsnoterade som onoterade. Vårt mål är att genom aktivt ägande skapa en god långsiktig värdetillväxt med balanserad risk. Vår inriktning är branschoberoende och normalt äger vi 25–100 procent i våra innehav. Storleken på en typisk investering uppgår till 100–500 Mkr. Nordstjernans investeringshorisont är inte begränsad i tiden. Det innebär att vi kan genomföra en investering utan att ha en förutbestämd så kallad exitstrategi. Vi utövar vår roll som huvudägare främst genom ett aktivt styrelsearbete, men även som rådgivare till ledningen. Nordstjernen tillför värde genom att kombinera finansiell expertis och industriellt kunnande. Det kan ske genom att vi:

- Utnyttjar vårt nätverk för att utse en kompetent och engagerad styrelse som kan arbeta med strategiska och strukturella frågor.
- Skapar en professionell och utvecklande miljö för ledningen samt etablerar lämpliga incitamentsprogram.
- Förbättrar bolags- och tillgångsstrukturen, till exempel genom investeringsprogram, förvärv eller renodling av verksamheten.
- Tillvaratar möjligheter till organisk tillväxt, till exempel genom att bistå vid lansering av nya produkter eller vid geografisk expansion.
- Ökar lönsamheten genom effektivisering av verksamheten, till exempel genom kostnads- och/eller kapitalrationalisering.
- Utvecklar en finansiell strategi som balanserar främmande och eget kapital, minimerar kapitalkostnaden och säkrar tillgången till kapital för att utveckla verksamheten.

Vi söker investeringssituationer där Nordstjernen kan spela en aktiv roll och tillföra värde. Vi är flexibla och kan skräddarsy transaktionsstrukturer för olika situationer. Sådana situationer kan utgöras av möjligheter att:

- Skapa tillväxt – bolag som behöver externt kapital, kunnande och nätverk för att fortsätta expandera, antingen genom organisk tillväxt eller genom förvärv.
- Planera för ägarsuccession – ägare som vid till exempel generationsväxlingar i familjeföretag finner en ny långsiktig ägare i Nordstjernen och därigenom säkrar kontinuiteten.
- Underlätta renodlingsprocesser – koncerner som söker en långsiktig och industriellt orienterad ägare som kan överta ägaransvaret för icke-kärnverksamheter.
- Genomföra ”turnarounds” – företag som är i behov av externt kapital, kunnande och nätverk för att genomföra kostnads- och/eller kapitalrationalisering och därigenom förbättra sin lönsamhet.
- Genomföra ”management buy-outs” – företagsledning som söker externt kapital för att genomföra förvärv av verksamheter.

Nordstjernen investerar främst i mogna bolag, men genom vårt helägda dotterföretag Nordstjernen Ventures gör vi även investeringar i mindre tillväxtföretag. Nordstjernen Ventures affärsidé är att skapa god avkastning genom att långsiktigt investera i och utveckla tillväxtbolag som har högt teknikinnehåll i produkter och tjänster inom främst industriell teknik, energiteknik och informationsteknologi. Storleken på en typisk investering uppgår till 5–50 Mkr. Nordstjernen Ventures tar en huvudägarroll, antingen ensam eller tillsammans med en eller flera medinvestorare. Bolaget investerar betydande resurser i innehavens strategiska och operativa utveckling, med särskilt fokus på sälj- och marknadsutveckling.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Nordstjärnan AB ("Nordstjärnan"), 556000-1421, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2003.

Verksamhetsbeskrivning

Nordstjärnan är ett investeringsföretag. Bolaget genomför investeringar i mindre och medelstora bolag i vilka Nordstjärnan normalt skall vara huvudägare, men inte nödvändigtvis majoritetsägare. Nordstjärnan ser långsiktigt på sina investeringar och har inte någon uttalad så kallad exitstrategi. Bolagets verksamhet är fokuserad på att skapa långsiktig värdetillväxt genom aktivt ägande.

Nordstjärnan var vid utgången av 2003 största aktieägare i de börsnoterade bolagen NCC AB (publ) ("NCC"), Altima AB (publ) ("Altima"), Karolin Machine Tool AB (publ) ("KMT") och Exel Oyj ("Exel"). Nordstjärnan var därutöver en stor aktieägare i det onoterade bolaget Välinge Holding AB ("Välinge", firmaändrat från Brons Ringen AB).

NCC är Nordens näst största bygg- och fastighetsutvecklingsföretag. Nordstjernans innehav motsvarade 52 procent av rösterna och 35 procent av aktierna per den 31 december 2003.

Altima är ett av Nordens största maskinuthyrningsföretag och Nordstjernans ägarandel uppgick vid årets utgång till 35 procent av såväl aktierna som rösterna. Vid årsskiftet förelåg ett offentligt erbjudande från det finska maskinuthyrningsföretaget Ramirent Oyj ("Ramirent") till Altimas aktieägare (se även "Väsentliga händelser under 2003" samt "Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång" nedan).

I KMT, som utvecklar, tillverkar och marknadsför maskiner för vattenskärning, precisionsslipning, plåtbearbetning och rörformning, uppgick Nordstjernans ägarandel vid årets utgång till 40 procent av såväl aktierna som rösterna. Vid årsskiftet förelåg ett offentligt erbjudande från Nordstjärnan till KMTs aktieägare

(se även "Väsentliga händelser under 2003" samt "Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång" nedan).

Exel är ett finskt bolag som utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter i kol- och glasfiber. Nordstjernans ägarandel i bolaget uppgick vid utgången av året till 33 procent av såväl aktierna som rösterna.

Välinge utvecklar och licensierar mekaniska låssystem för främst laminat- och trägolv samt bedriver viss tillverkning av specialgolv. Nordstjernans ägarandel uppgick till 23 procent av såväl aktierna som rösterna per den 31 december 2003.

För ytterligare information om verksamheterna i NCC, Altima, KMT, Exel och Välinge hänvisas till för dessa bolag avgivna årsredovisningar och, i förekommande fall, delårsrapporter.

Nordstjärnan bedriver genom det helägda dotterföretaget Nordstjärnan Ventures AB ("Nordstjärnan Ventures") investeringsverksamhet med inriktning mot tillväxtbolag som har högt teknikinnehåll i produkter och tjänster, främst inom områdena industriell teknik, energiteknik och informationsteknologi. Nordstjärnan Ventures hade vid utgången av 2003, direkt eller genom sitt helägda dotterföretag Nordstjärnan Ventures Investment AB, innehav i bolagen Accra Teknik AB ("Accra"), Aptilo Networks AB ("Aptilo") och ClimateWell AB (publ) ("ClimateWell", firmaändrat från Solsam Sunergy AB).

Nordstjärnan bedriver vidare genom det helägda dotterföretaget Nordstjärnan Investment AB (firmaändrat från Grän AB) investeringsverksamhet med inriktning mot onoterade bolag inom mogna branscher.

Nordstjärnan äger dessutom fastigheten Språkmästaren 5 vid Stureplan, det så kallade Nordstjärnanhuset. Fastigheten, som är fullt uthyrd, består av cirka 1 200 kvadratmeter butikslokaler och cirka 4 800 kvadratmeter kontorslokaler. Därutöver äger Nordstjärnan bland annat fastigheterna Engelsbergs

Bruk och Avesta Herrgård. Engelsbergs Bruk blev år 1993 upptaget på UNESCOs världsarvslista.

Nordstjernen bedriver därutöver en mindre flygplansverksamhet, som ingår i dotterföretaget Cinderella Aviation LLC.

Väsentliga händelser under 2003

Till följd av att ett antal aktieägare i NCC lät stämpla om aktier av serie A till aktier av serie B, kom Nordstjernans röstandel i NCC i januari 2003 att överstiga 50 procent, varvid ett koncernförhållande mellan Nordstjernen och NCC uppstod.

I februari 2003 slutförde Nordstjernen förvärvet av 23 procent av aktierna och rösterna i Vålinge, i enlighet med den principöverenskommelse som träffats i december 2002. Dessutom erhöll Nordstjernen en option att öka ägarandelen till 50 procent av aktierna och rösterna.

Ordinarie bolagsstämma i NCC beslutade i april 2003 om utdelning av samtliga aktier i Altima. Bolaget noterades på Stockholmsbörsens O-lista i december 2003 och kort dessförinnan lämnade Ramirent ett offentligt erbjudande till aktieägarna i Altima att överlåta sina aktier i Altima i utbyte mot nyemitterade aktier i Ramirent. För ytterligare information om Ramirents offentliga erbjudande, se erbjudandeprospekt från Ramirent till Altimas aktieägare.

Hösten 2003 genomförde KMT en företrädesemission 1:1 för att säkerställa finansieringen av bolagets förvärv av amerikanska Ingersoll-Rands affärsområde Waterjet, en ledande tillverkare av maskiner för vattenskärning, samt en 49-procentig ägarandel i ABB-IR Waterjet Systems AB. Nordstjernen förband sig att teckna sin andel samt att teckna samtliga aktier som inte tecknades av övriga aktieägare. Nordstjernen tilldelades aktier i KMT, utöver teckning med stöd av företrädesrätt, motsvarande 1,7 procent av aktierna och rösterna efter företrädesemissionen. Det resulterade i att budplikt uppstod enligt Näringslivets Börskommittés regelverk. Efter att ha nekats dispens från budplikt av Aktiemarknadsnämnden lämnade Nordstjernen i december 2003, i enlighet med gällande budpliktsregler, ett offentligt erbjudande till KMTs aktieägare. För ytterligare information om Nordstjernans offentliga erbjudande, se erbjudandeprospekt från Nordstjernen till KMTs aktieägare.

I december 2003 förvärvade Nordstjernen aktier i Skanditek Industriförvaltning AB (publ) ("Skanditek") motsvarande 4 procent av totalt antal aktier och röster i bolaget. Skanditek är ett börsnoterat investmentbolag med ägarintressen i svenska onoterade och noterade företag inom främst tekniksektorn.

Under 2003 genomförde Nordstjernen Ventures-koncernen investeringar om totalt 29 (16) Mkr i bolagen Accra, Aptilo och ClimateWell. I oktober 2003 förvärvade brittiska Wagon plc, som är en underleverantör till fordonsindustrin, 10 procent av aktierna och rösterna i Accra från bolagets befintliga aktieägare.

Utvecklingen under 2003

Koncernen

Nordstjernen-koncernens nettoomsättning uppgick 2003 till 45 264 (18) Mkr. Ökningen förklaras huvudsakligen av att Nordstjernans innehav i NCC för 2003 konsolideras som ett dotterföretag i koncernen, medan innehavet i jämförelsesiffrorna för 2002 redovisas som ett intresseföretag. Detta påverkar även jämförbarheten med övriga resultat- och balansposters jämförelsesiffror för 2002.

Rörelseresultatet minskade till -39 (388) Mkr, huvudsakligen beroende på att NCC-koncernens resultat försämrades till följd av ett minskat resultat från fastighetsförsäljningar, nedskrivningar av fastigheter samt prispress, uppsägningskostnader och nedskrivningar inom affärsområde Roads. Resultatet efter finansiella poster uppgick till -315 (493) Mkr. Försämringen förklaras, förutom av det lägre rörelseresultatet, huvudsakligen av att finansnettot minskade till -276 (105) Mkr. Årets resultat uppgick till -156 (345) Mkr. I resultatet ingår minoritetsintressen om 252 (-) Mkr, vilka för 2003 i sin helhet är hänförliga till NCC.

Koncernens likvida tillgångar uppgick per den 31 december 2003 till 2 748 (559) Mkr. Eget kapital minskade till 3 460 (3 685) Mkr, främst på grund av årets resultat. Uppkomsten av ett minoritetsintresse om 4 079 (-) Mkr förklaras av att Nordstjernans innehav i NCC för 2003 konsolideras som ett dotterföretag i koncernen. Soliditeten uppgick vid årets utgång till 24 (97) procent.¹⁾

1) Soliditet har definierats som summan av eget kapital och minoritetsintressen i procent av totala tillgångar.

Moderbolaget

Moderbolagets resultat efter finansiella poster ökade till 400 (178) Mkr. Resultatförbättringen förklaras främst av att resultaten från andelar i koncern- och intresseföretag, vilka främst utgörs av aktieutdelningar, netto ökade till 347 (85) Mkr. I aktieutdelningarna ingår 243 (-) Mkr avseende utdelningen av aktierna i Altima från NCC. Den kontanta utdelningen från NCC ökade till 99 (80) Mkr, till följd av att den under 2003 erhållna utdelningen från NCC avseende räkenskapsåret 2002 ökade till 2,75 (2,25) kr per aktie i NCC. Resultatet från finansiella omsättningstillgångar försämrades till 66 (110) Mkr, främst till följd av ett minskat resultat från avyttringar av kortfristiga placeringar jämfört med föregående år. Årets resultat uppgick till 378 (154) Mkr. Inköp från och försäljning till andra koncernföretag var försumbara.

Kassaflödet från den löpande verksamheten minskade till -97 (120) Mkr, främst på grund av en ökning av de kortfristiga fordringarna samt att de finansiella intäkterna och kostnaderna netto minskade. Per den 31 december 2003 redovisades försäljningslikvider om 132 (-) Mkr avseende kortfristiga placeringar som kortfristig fordran. Kassaflödet från investeringsverksamheten försämrades till -125 (12) Mkr, främst till följd av förvärv av aktier och andelar i Välinge, NCC och Skanditek samt tecknande av aktier i den företrädesemission som KMT genomförde hösten 2003. Moderbolagets finansiella anläggningstillgångar hade per den 31 december 2003 ett bokfört värde om 2 653 (1 918) Mkr. Den främsta förklaringen till ökningen är att moderbolagets andelar i koncern- och intresseföretag netto ökat, vilket i sin tur huvudsakligen beror på ovannämnda förvärv av aktier och andelar. Det bokförda värdet på moderbolagets innehav av börsnoterade aktier uppgick till 2 137 (1 742) Mkr, medan marknadsvärdet uppgick till 2 702 (2 093) Mkr. Den främsta för-

klaringen till att marknadsvärdet ökat är att NCCs aktiekurs utvecklades positivt 2003.

Moderbolagets likvida tillgångar uppgick per den 31 december 2003 till 268 (523) Mkr. Eget kapital ökade till 2 749 (2 418) Mkr, främst på grund av årets positiva resultat. Soliditeten uppgick vid årets utgång till 89 (97) procent.²⁾

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Nordstjernen förvävade i januari 2004, genom dotterföretag, Norden Pac Machinery AB, Kalix SA, Citus SAS och ADMV SA, vilka tillsammans innehar en världsledande position inom tubfyllnings- och läppstiftsfyllningsmaskiner, samt GP Plastindustri AB, som tillverkar formsprutande plastdetaljer såsom skruvkorkar och lock. Bolagen ägs idag av Sirius Machinery AB (firmaändrat från Stellaris AB).

I januari 2004 meddelade Ramirent att bolaget fullföljer det offentliga erbjudandet till Altimas aktieägare sedan aktieägare representerande mer än 90 procent av aktierna och rösterna i Altima accepterat det offentliga erbjudandet. Altima-aktien avnoterades från Stockholmsbörsens O-lista i februari 2004. Per den 3 mars 2004 uppgick Nordstjernans ägarandel i Ramirent till 17 procent av såväl aktierna som rösterna och Nordstjernen var per detta datum den största aktieägaren i Ramirent.

Nordstjernen erhöll 333 aktier i KMT i det offentliga erbjudandet till KMTs aktieägare, vilket medförde att Nordstjernans ägarandel ökade med 0,003 procentenheter till 40 procent av aktierna och rösterna i KMT per den 3 mars 2004. Med anledning av att KMTs aktiekurs översteg budkursen under hela erbjudandeperioden rekommenderade Nordstjernen KMTs aktieägare att inte acceptera det offentliga erbjudandet.

2) Soliditet har definierats som eget kapital och 72 procent av obeskattade reserver i procent av totala tillgångar.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel

balanserade vinstmedel	2 235 052 239 kr
årets resultat	<u>377 913 272 kr</u>
	2 612 965 511 kr

disponeras enligt följande

till aktieägarna utdelas 300 kr per aktie	33 600 000 kr
i ny räkning överföres	<u>2 579 365 511 kr</u>
	2 612 965 511 kr

Koncernens fria egna kapital uppgår till 2 625 Mkr. Inga avsättningar till bundna reserver föreslås.

Vad beträffar Nordstjernans resultat och finansiella ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med tillhörande noter och tilläggsupplysningar för koncernen och moderbolaget.

Stockholm den 3 mars 2004

Johan Björkman
Ordförande

Viveca Ax:son Johnson
Vice ordförande

Antonia Ax:son Johnson

Jacob Palmstierna

Marcus Storch

Tomas Billing
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har avgivits den 3 mars 2004

Bo Ribers
Auktoriserad revisor

Resultaträkningar

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
Nettoomsättning		45 264	18	-	-
Kostnader för produktion		-41 741	-	-	-
Bruttoresultat		3 523	18	-	-
Försäljnings- och administrationskostnader		-2 771	-55	-30	-35
Resultat från fastighetsförvaltning	1	78	22	28	22
Resultat från försäljning av anläggningsfastigheter	2	-10	-	-	-
Nedskrivningar/reversering					
av nedskrivningar, fastigheter		-791	-	-	-
Nedskrivning av goodwill		-55	-	-	-
Resultat från andelar i intresseföretag	3	-16	403	-	-
Resultat från sålda andelar i koncernföretag	4	3	-	-	-
Rörelseresultat	23, 25	-39	388	-2	-13
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>					
Resultat från andelar i koncernföretag	4	-	-	341	-
Resultat från andelar i intresseföretag	3	-	-	6	85
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	5	37	-4	-11	-4
Resultat från finansiella omsättningstillgångar	6	234	110	66	110
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-547	-1	-	-
Resultat efter finansiella poster		-315	493	400	178
Bokslutsdispositioner	8	-	-	-11	-16
Skatt på årets resultat	9	-93	-148	-11	-8
Minoritetsintressen		252	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		-156	345	378	154

Balansräkningar

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2003-12-31	2002-12-31	2003-12-31	2002-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	10	2 127	–	–	–
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	11				
Byggnader och mark		1 832	72	71	73
Maskiner och inventarier		1 946	36	5	6
Pågående nyanläggningar		3	–	–	–
<i>Summa Materiella anläggningstillgångar</i>		3 781	108	76	79
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	12				
Andelar i koncernföretag	13	–	–	1 724	68
Fordringar hos koncernföretag		–	–	8	–
Andelar i intresseföretag	14	1 409	3 000	806	1 742
Fordringar hos intresseföretag		73	–	–	–
Andra långfristiga värdepappersinnehav		286	111	100	95
Andra långfristiga fordringar		1 166	8	15	13
<i>Summa Finansiella anläggningstillgångar</i>		2 934	3 119	2 653	1 918
Summa Anläggningstillgångar		8 842	3 227	2 729	1 997
Omsättningstillgångar					
<i>Omsättningsfastigheter</i>					
Omsättningsfastigheter, direkt ägda	15	7 265	–	–	–
Omsättningsfastigheter, ägda via intresseföretag	14	116	–	–	–
<i>Summa Omsättningsfastigheter</i>		7 381	–	–	–
<i>Varulager och dylikt</i>					
Material- och varulager	16	575	–	–	–
Förskott till leverantörer		15	–	–	–
<i>Summa Varulager och dylikt</i>		590	–	–	–
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Kundfordringar		6 148	3	2	3
Fordringar hos koncernföretag		–	–	9	–
Fordringar hos intresseföretag		115	–	–	–
Upparbetad ej fakturerad intäkt	17	2 421	–	–	–
Övriga fordringar		2 434	4	133	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		696	1	3	1
<i>Summa Kortfristiga fordringar</i>		11 814	8	147	7
<i>Kortfristiga placeringar</i>		1 303	205	129	205
<i>Kassa och bank</i>		1 445	354	139	318
Summa Omsättningstillgångar		22 533	567	415	530
SUMMA TILLGÅNGAR		31 375	3 794	3 144	2 527

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2003-12-31	2002-12-31	2003-12-31	2002-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	18				
<i>Bundet Eget kapital</i>					
Aktiekapital		112	112	112	112
Bundna reserver		723	1 346	24	24
<i>Summa Bundet Eget kapital</i>		835	1 458	136	136
<i>Fritt Eget kapital</i>					
Fria reserver		2 781	1 882	2 235	2 128
Årets resultat		-156	345	378	154
<i>Summa Fritt Eget kapital</i>		2 625	2 227	2 613	2 282
Summa Eget kapital		3 460	3 685	2 749	2 418
Minoritetsintressen		4 079	-	-	-
Obeskattade reserver	8	-	-	47	36
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		27	7	6	7
Avsättningar för skatter	9	672	-	-	-
Övriga avsättningar	19	1 502	24	6	6
Summa Avsättningar		2 201	31	12	13
Långfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut		4 198	-	-	-
Skulder till koncernföretag		-	-	13	13
Skulder till intresseföretag		6	-	-	-
Övriga skulder		101	-	-	-
Summa Långfristiga skulder		4 305	-	13	13
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut		3 520	31	-	-
Förskott från kunder		352	-	-	-
Fakturerad ej upparbetad intäkt	20	3 521	-	-	-
Leverantörsskulder		3 851	2	2	2
Skulder till koncernföretag		-	-	288	3
Skulder till intresseföretag		248	-	-	-
Skatteskulder	9	125	8	7	8
Övriga skulder		2 516	8	4	7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	3 197	29	22	27
Summa Kortfristiga skulder		17 330	78	323	47
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		31 375	3 794	3 144	2 527
POSTER INOM LINJEN					
Ställda säkerheter	22	1 476	75	-	75
Ansvarsförbindelser	22	7 601	5	12	31

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
Den löpande verksamheten					
<i>Rörelsen</i>					
Rörelseresultat		-39	388	-2	-13
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	27	2 320	-395	2	1
Betald skatt		-517	-3	-14	-8
Finansiella intäkter och kostnader, netto		-256	109	70	110
		1 508	99	56	90
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Ökning (-)/minskning (+) av varulager		180	-	-	-
Ökning (-)/minskning (+) av omsättningsfastigheter, netto		307	-	-	-
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar ¹⁾		328	16	-140	18
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder		-1 256	14	-12	-12
Ökning (+)/minskning (-) av avsättningar		-1 136	-	-1	-
		-1 577	30	-153	30
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-69	129	-97	120
Investeringsverksamheten					
Lämnade aktieägartillskott		-	-	-10	-50
Förvärv av intresseföretag och övriga aktier		-271	-50	-455	-34
Förvärv av dotterföretag	26	3 652	-	-16	-
Ökning av långfristiga fordringar		-4	-	-10	-
Försäljning av intresseföretag och övriga företag		189	-	-	-
Försäljning av dotterföretag		136	-	-	-
Återbetalning av andelskapital		19	5	19	5
Erhållen utdelning från koncernföretag		-	-	341	-
Erhållen utdelning från intresseföretag		6	91	6	91
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-453	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		3 274	46	-125	12
Finansieringsverksamheten					
Amortering av skulder		-670	-11	-	-
Lämnad utdelning		-328	-33	-33	-33
Förändring av minoritetsintressen		-18	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 016	-44	-33	-33
ÅRETS KASSAFLÖDE		2 189	131	-255	99
Likvida tillgångar vid årets början	26	559	428	523	424
Likvida tillgångar vid årets slut ¹⁾	26	2 748	559	268	523
FÖRÄNDRING I LIKVIDA TILLGÅNGAR		2 189	131	-255	99

1) Per den 31 december 2003 redovisades försäljningslikvider om 132 Mkr avseende kortfristiga placeringar som kortfristig fordran.

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Årsredovisningslagen. Nordstjernan-koncernen följer Bokföringsnämndens Allmänna Råd, vilka i allt väsentligt överensstämmer med Redovisningsrådets Rekommendationer. Resultaträkningarnas uppställningsform har ändrats jämfört med föregående års årsredovisning.

Koncernredovisning

Konsolideringen upprättas enligt förvärvsmetoden och baseras på följande huvudprinciper:

- Bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt äger aktier som motsvarar mer än 50 procent av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande, konsolideras i sin helhet med avdrag för minoritetsandelar i de ingående bolagen. Förvärvsmetoden kännetecknas av att tillgångar och skulder upptas till marknadsvärde efter beaktande av uppskjuten skatt enligt upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för dotterföretagets aktier det framräknade marknadsvärdet av dotterföretagets nettotillgångar upptas skillnaden som koncernmässig goodwill.
- Koncernens andel i övriga intresseföretag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Med intresseföretag avses bolag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösterna eller där koncernen i övrigt har ett betydande inflytande. Kapitalandelsmetoden innebär att det bokförda värdet på aktierna i intresseföretag förändras med koncernens andel i intresseföretagens resultat minus erhållen utdelning. I likhet med full konsolidering görs en förvärvsanalys. Övervärden som uppkommer avskrivs under sin beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningarna påverkar också det bokförda värdet av aktierna.
- Bolag som ej utgör dotterföretag och som driver projekt i konsortieliknande former, det vill säga med gemensamt ägande och kontroll samt i tiden avgränsad verksamhet, konsolideras enligt klyvningsmetoden.
- Förvärvade och avyttrade bolag ingår i koncernens resultaträkning under innehavstiden.
- Vid omräkning till svenska kronor av utländska bolags resultat- och balansräkningar har dagskursmetoden använts. Samtliga tillgångar och skulder i dotterföretagens balansräkningar har omräknats till balansdagens kurs och samtliga poster i resultaträkningarna till årets genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppstår har förts direkt till det egna kapitalet.
- Vinster och förluster som uppstår när ett koncernföretag säljer en vara eller tjänst till ett annat koncernföretag elimineras.

Intern prissättning

Marknadsbaserad prissättning tillämpas vid leveranser av varor och tjänster mellan enheterna inom koncernen.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan på maskiner och inventarier, byggnader och markanläggningar, patent med mera, samt på de delar av övervärden som hänför sig till goodwill och övriga tillgångar, har beräknats på koncernens ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd.

Avskrivningssatserna varierar för olika slag av tillgångar. För goodwill görs årliga avskrivningar med 5,0–20,0 procent, för flygplan med 5,6 procent, för maskiner och inventarier med 2,5–33,3 procent, för byggnader med 1,4–5,0 procent, för markanläggningar med 3,7–5,0 procent, för materialtäckter i takt med konstaterad substansvärdeminskning samt för förvaltningsfastigheter med 1,0–2,0 procent.

Nedskrivningar

Tillgångarnas marknadsvärde eller beräknande nyttjandevärde bestämmer eventuellt nedskrivningsbehov. När grunden för nedskrivningen helt eller delvis inte längre kvarstår reverseras den tidigare gjorda nedskrivningen för materiella anläggningstillgångar. Fastigheter som redovisas som omsättningstillgångar (se även "Omsättningsfastigheter" nedan) värderas enligt lägsta värdets princip vilket även det kan leda till en reversering av tidigare gjorda nedskrivningar. Vid bedömning av nedskrivningsbehov för innehav av börsnoterade aktier, dock ej avseende aktier i dotterföretag, tillämpas portföljvärdering.

Fastigheter i resultaträkningen

I koncernens nettoomsättning ingår intäkter från försäljning av fastigheter som redovisas som omsättningstillgångar samt hyresintäkter från omsättningsfastigheter (se även "Fastigheter" nedan). I fastighetsutvecklingsrörelsen sker resultatavräkning av fastighetsprojekt när den juridiska äganderätten till fastigheten, eller det bolag som äger fastigheten, överförs till köparen. En sådan affär delas upp i två transaktioner. Den första transaktionen är försäljning av fastighetsprojektet till en investerare. Den andra transaktionen är en entreprenad och resultatavräkning sker inom entreprenadrörelsen enligt reglerna för successiv vinstavräkning (se även "Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt" nedan). Vid beräkning av försäljningsvinsten sker reservering för eventuella hyresgarantier.

Under rubriken "Resultat från försäljning av anläggningsfastigheter" redovisas resultatet från försäljning av de fastigheter som rubricerades som förvaltningsfastigheter vid försäljningstillfället (se även "Byggnader och mark" nedan). I försäljningskostnader ingår, förutom externa försäljningskostnader, även kostnader för det egna försäljningsarbetet. "Resultat från fastighetsförvaltning" består av förvaltningsfastigheternas driftnetto med avdrag för avskrivningar enligt plan för såväl koncern som moderbolag. Vidare ingår motsvarande resultatandelar från intresseföretag efter avdrag för finansnetto.

Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt

Vid tillämpning av successiv vinstavräkning framkommer resultatet i takt med projektets genomförande (upparbetning). För bestämmande av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektintäkt – värdet av samtliga till entreprenaduppdraget hänförliga intäkter. Intäkterna skall vara av sådan karaktär att mottagaren kan tillgodogöra sig dem i form av faktiska inbetalningar eller annat vederlag.
- Projektkostnad – samtliga mot projektintäkten svarande kostnader som är hänförliga till det enskilda projektet.
- Upparbetningsgrad – upparbetad del i förhållande till hela projektet.

Som grundläggande villkor för successiv vinstavräkning gäller att projektintäkt och projektkostnad skall kunna storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt och att upparbetningsgraden fastställs på ett sätt som är relevant med avseende på kravet på tillförlitlighet. Enstaka projekt kan förekomma för vilka en tillförlitlig bestämning av projektintäkt och projektkostnad inte kan göras när bokslut upprättas. I dessa fall bestäms intäkten i stället med hjälp av så kallad nollavräkning. Det innebär att projektet redovisas med en intäkt motsvarande upparbetad kostnad, det vill säga resultatet tas upp till noll kronor, i avvaktan på att en resultatbestämning kan göras. Så snart det är möjligt sker övergång till successiv vinstavräkning. Koncernen tillämpar nollavräkning för alla projekt uppgående till över 100 Mkr så

länge uppberedningsgraden för projektet understiger 50 procent färdigställandegrad.

Avseende resultat från boendeprojekt i egen regi beräknas resultatet från projektet till det lägsta av uppberednings- och försäljningsgrad. Principen innebär att om försäljningsgraden för ett projekt är lägre än uppberedningsgraden beräknas resultatet från projektet med utgångspunkt från försäljningsgraden.

Reserveringar görs för beräknade förluster så snart dessa är kända och beloppen belastar resultatet respektive år.

I balansräkningen bruttoredo visas balansräkningsposterna "Upparbetad ej fakturerad intäkt" och "Fakturerad ej upparbetad intäkt" projekt för projekt. De projekt för vilka upparbetade intäkter överstiger fakturerade redovisas som omsättningstillgång medan de projekt för vilka fakturerade intäkter överstiger upparbetade redovisas som kortfristig skuld.

Redovisning av koncernbidrag

Koncernbidrag och kapitaltillskott redovisas direkt mot eget kapital och påverkar således inte moderbolagets resultat.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar enligt plan. Goodwill som uppkommer vid förvärv av bolag värderas på motsvarande sätt. Goodwill i utländska verksamheter värderas i lokal valuta.

Fastigheter

Rubricering av fastigheter

I balansräkningen redovisas fastigheter som utgör anläggningstillgång i posten "Byggnader och mark", medan fastigheter som utgör omsättningstillgång redovisas i posten "Omsättningsfastigheter".

Byggnader och mark

Byggnader och mark redovisas med uppdelning på:

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är befintligt innehav av färdigställda fastighetsprojekt för uthyrning. Även om avsikten med innehavet inte är långsiktigt, utan försäljning skall ske vid rätt tillfälle utifrån affärs- och marknadsmässiga skäl, rubriceras innehavet som anläggningsfastighet.

Driftfastigheter

Driftfastigheter är innehav av fastigheter för nyttjande i den egna verksamheten.

Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter avser innehav av fastigheter för utveckling och försäljning i fastighetsutvecklingsrörelsen samt osålda bostäder, råmark och saneringsfastigheter för framtida exploatering i entreprenadrörelsen. Omsättningsfastigheter redovisas inom fastighetsutvecklingsrörelsen med uppdelning på:

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheter är innehav av mark/byggrätter för framtida fastighetsutveckling (exploatering). Fastighet med befintlig(a) byggnad(er) som hyrs ut rubriceras som exploateringsfastighet i de fall avsikten är att befintlig byggnad skall rivras eller byggas om.

Pågående fastighetsprojekt

Exploateringsfastigheter omrubriceras till "Pågående fastighetsprojekt" när det fattats ett definitivt beslut om byggstart och aktiviteter påbörjats som är nödvändiga för att färdigställa fastighetsprojektet. Från och med tidpunkten för omrubricering till pågående fastighetsprojekt skall räntekostnader aktiveras.

Färdigställda fastighetsprojekt

Fastighetsprojekt omrubriceras till "Färdigställda fastighetsprojekt" när fastigheten är klar för inflyttning. Aktivering av räntekostnader skall normalt upphöra vid tidpunkten för omrubricering till färdigställda projekt. Färdigställda fastighetsprojekt kan ej bli föremål för omrubricering. Ett färdigställt fastighetsprojekt kan endast tas bort från balansräkningen genom en försäljning.

Projekt i egen regi inom entreprenadrörelsen redovisas som:

Bostadsutvecklingsprojekt

Bostadsutvecklingsprojekt består av dels exploateringsfastigheter, bland annat byggrätter och mark, dels färdigställda, osålda fastigheter.

Vid beslut om igångsättning av ett boendeprojekt påförs projektet nedlagda kostnader för projektutveckling och mark. Övriga projektkostnader redovisas i den takt de uppstår. Färdigställda, osålda bostäder omrubriceras från projektkostnader till bostadsutvecklingsprojekt i balansräkningen när bostäderna är klara för inflyttning eller senast vid slutbesiktning.

Värdering av fastigheter

I anskaffningsvärdet för fastigheter ingår förvärvskostnader, projekteringskostnader och produktionskostnader för ny-, till- eller ombyggnad. I produktionskostnader för pågående investeringar i fastigheter ingår aktiverad ränta inom ramen för faktiska ränteutgifter.

Fastigheter som är omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Osålda, färdigställda bostäder värderas till det lägsta av anskaffningsvärde (bokförda kostnader från det avslutade projektet) och verkligt värde. Med verkligt värde avses nettoförsäljningsvärde med avdrag för förväntade försäljningsomkostnader.

Koncernen gör varje år en intern värdering, enligt kassaflödesmetoden eller direktavkastningsmetoden, i syfte att bedöma eventuella nedskrivningsbehov. För huvuddelen av det svenska beståndet görs även externa värderingar. Marknadsvärdet på omsättningsfastigheter som ingår i projektportföljen, det vill säga innehas för utveckling och försäljning, beräknas normalt på samma sätt som ovan. Exploateringsfastigheter i övrigt värderas med utgångspunkt från ett värde per kvadratmeter byggrätt eller ett värde per kvadratmeter mark.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger när de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överfört till leasetagaren, i annat fall är det fråga om operationell leasing. I korthet innebär finansiell leasing att aktuell anläggningstillgång redovisas som tillgångspost i balansräkningen medan en motsvarande skuld bokas upp på passivsidan av balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingkostnaden mellan avskrivningar och räntekostnader. Operationell leasing innebär att

någon tillgångs- eller motsvarande skuldpost ej redovisas i balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingavgiften över åren med utgångspunkt från utnyttjandet, vilket kan skilja sig från vad som erlagts som leasingavgift under innevarande år.

I moderbolaget är samtliga leasingavtal klassificerade som operationell leasing.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Skillnaden mellan anskaffningsvärde och balansdagens värde har resultatförts. Kursdifferenser på lån upptagna för att finansiera utländska entreprenader redovisas i resultatet när respektive projekt resultatavräknas. Koncernföretag har tagit upp lån i främmande valutor för att kurssäkra delar av nettoinvesteringarna i utländska dotterföretag samt utländska intresseföretag som konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Dessa lån värderas i moderbolaget samt i koncernen till balansdagens kurs. I koncernredovisningen har kursdifferenserna på dessa lån efter beaktande av skatteeffekt förts direkt till Eget kapital till den del de motsvaras av årets omräkningsdifferenser i Eget kapital.

Följande omräkningskurser har tillämpats:

Land	SEK	Valuta	Genomsnittskurs		Balansdagskurs	
			2003	2002	2003	2002
Danmark	100	DKK	122,90	123,28	121,61	123,48
EU	1	EUR	9,13	9,16	9,06	9,19
Norge	100	NOK	114,66	122,00	107,85	125,92
Polen	1	PLN	2,09	2,38	1,93	2,29
Storbritannien	1	GBP	13,22	14,57	12,84	14,10
USA	1	USD	8,13	9,72	7,19	8,83

Varulager

Varulagret har värderats enligt lägsta värdets princip. För en beskrivning av värderingsprinciperna för omsättningsfastigheter, se "Omsättningsfastigheter" ovan.

Kortfristiga placeringar

Med kortfristiga placeringar avses värdepapper och räntebärande instrument. Värdering sker till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Vid värderingen har denna princip tillämpats på portföljen som helhet. Detta innebär att realiserade förluster har avräknats mot realiserade vinster. Eventuell överskjutande förlust redovisas som finansiell kostnad. Motsvarande vinst redovisas däremot inte.

Upplupna räntor på kortfristiga placeringar periodiseras enligt god redovisningssed.

Avsättningar

Pensionsåtaganden redovisas i linje med respektive lands praxis. Till den del dessa motsvaras av tillgångar i pensionsstiftelse upptas de ej i balansräkningen.

Uppskjuten skatteskuld beräknas med utgångspunkt från den förväntade skattesatsen för närmast påföljande år i respektive land. Uppskjuten skatt har beräknats på skattemässiga temporära skillnader på tillgångar och skulder. Det innebär att uppskjuten skatteskuld har beräknats på skattepliktiga temporära skillnader som skall betalas i framtiden. Uppskjutna skattefordringar representerar en reduktion av framtida skatt som hänför sig till avdragsgilla temporära skillnader, skattemässiga underskottsavdrag samt andra skatteavdrag.

Vid ändring av skattesatser redovisas förändringen av skatteskulden i "Skatt på årets resultat".

Avsättningar för återställandekostnader görs där sådan förpliktelse finns. Det görs dels för den del som berör återställandet för byggnation, dels löpande när detta är kopplat till utvinning.

Noter och tilläggsupplysningar

Belopp i Mkr där ej annat anges.

NOT 1 RESULTAT FRÅN FASTIGHETSFÖRVALTNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Hyresintäkter	219	32	38	32
Övriga intäkter	1	-	-	-
Drifts- och underhållskostnader	-126	-8	-8	-8
Driftnetto	94	24	30	24
Avskrivningar enligt plan	-16	-2	-2	-2
Summa	78	22	28	22

NOT 2 RESULTAT FRÅN FÖRSÄLJNING AV ANLÄGGNINGSFÄSTIGHETER

	Koncernen	
	2003	2002
Försäljningsvärden med avdrag för försäljningskostnader	603	-
Bokförda värden	-613	-
Summa	-10	-

NOT 3 RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	2003			2002			
	Fastighetsrörelse	Övriga	Summa	Fastighetsrörelse	Övriga	Summa	
<u>Koncernen</u>							
Andel i intresseföretags resultat		3	12	15	429	-20	409
Nedskrivningar		-	-69	-69	-	-	-
Resultat från sålda andelar i intresseföretag		3	35	38	-	-6	-6
Summa		6	-22	-16	429	-26	403
<u>Moderbolaget</u>							
Utdelningar		-	6	6	79	12	91
Resultat från sålda andelar i intresseföretag		-	-	-	-	-6	-6
Summa		-	6	6	79	6	85

NOT 4 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utdelningar	-	-	341	-
Resultat från sålda andelar i koncernföretag	3	-	-	-
Summa	3	-	341	-

NOT 5 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utdelningar	2	-	1	-
Ränteutgifter, koncernföretag	-	-	0	-
Ränteutgifter, övriga	55	-	-	-
Valutakursdifferenser	-3	-	-2	-
Realisationsresultat vid försäljningar	-4	-	-	-
Resultatandelar HB/KB	-13	-4	-10	-4
Nedskrivningar	-2	-	-	-
Reversering av nedskrivningar	2	-	-	-
Summa	37	-4	-11	-4

NOT 6 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ränteutgifter, intresseföretag	5	-	5	-
Ränteutgifter, koncernföretag	-	-	0	-
Ränteutgifter, övriga	175	13	10	13
Valutakursdifferenser	2	-	-1	-
Realisationsresultat vid försäljningar	2	-	2	-
Resultat från kortfristiga placeringar	50	97	50	97
Summa	234	110	66	110

NOT 7 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Räntekostnader, övriga	-598	-1	-	-
Aktivering av räntekostnader	47	-	-	-
Valutakursdifferenser och dylikt	-19	-	-	-
Andra finansiella poster	23	-	-	-
Summa	-547	-1	-	-

NOT 8 BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH OBESKATTADE RESERVER

	Boksluts- dispositioner		Obeskattade reserver	
	2003	2002	2003	2002
Moderbolaget				
Akkumulerade avskrivningar utöver plan				
– byggnader och mark	–	–	2	2
– maskiner och inventarier	–	–	2	2
Periodiseringsfonder	-11	-16	43	32
Summa	-11	-16	47	36

NOT 9 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT OCH SKATTEFORDRAN/SKATTESKULD

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-95	-160	-14	-8
Förändring av uppskjuten skatt	2	12	3	–
Summa	-93	-148	-11	-8
Skattefordran/Skatteskuld				
Skatteskuld aktuell skatt	-125	-8	-7	-8
Skattefordran uppskjuten skatt	704	7	15	12
Skatteskuld uppskjuten skatt	-672	–	–	–
	32	7	15	12
Summa	-93	-1	8	4

NOT 10 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Nyttjande- rätter	Good- will	Övriga	Summa
Koncernen				
Ingående anskaffningsvärden	–	–	–	–
Via NCC-koncernen, ingående värden	55	3 758	131	3 944
Nyanskaffningar	2	19	8	29
Avyttringar och utrangeringar	-5	-244	-22	-271
Omklassificeringar NCC	–	-8	-15	-23
Årets omräkningsdifferenser	-3	-160	-2	-165
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	49	3 365	100	3 514
Ingående avskrivningar enligt plan	–	–	–	–
Via NCC-koncernen, ingående värden	-19	-974	-37	-1 030
Avyttringar och utrangeringar	–	73	1	74
Omklassificeringar NCC	–	8	4	12
Årets omräkningsdifferenser	1	46	1	48
Årets avskrivning enligt plan	-3	-210	-13	-226
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-21	-1 057	-44	-1 122
Ingående nedskrivningar	–	–	–	–
Via NCC-koncernen, ingående värden	–	-246	–	-246
Avyttringar och utrangeringar	–	22	–	22
Omklassificeringar NCC	–	–	–	–
Årets omräkningsdifferenser	–	16	–	16
Årets nedskrivning	-2	-55	–	-57
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2	-263	–	-265
Utgående planenligt restvärde	26	2 045	56	2 127

NOT 11 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen						Moderbolaget			
	Förvaltnings- fastigheter	Drifts- fastigheter	Pågående nyanlägggn	Flygplan	Maskiner & Inventarier	Summa	Förvaltnings- fastigheter	Drifts- fastigheter	Maskiner & Inventarier	Summa
Ingående anskaffningsvärden	79	5	–	156	10	250	79	8	10	97
Via NCC-koncernen, ingående värden	2 230	1 524	9	–	8 067	11 830	–	–	–	–
Nyanskaffningar	96	76	5	–	792	969	–	–	–	–
Via förvärvade bolag	–	5	–	–	10	15	–	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	–406	–52	–5	–	–462	–925	–	–	–	–
Via sålda bolag	–	–349	–	–	–2 139	–2 488	–	–	–	–
Omklassificeringar NCC	–187	29	–6	–	–57	–221	–	–	–	–
Omräkningsdifferenser	–8	–52	–	–18	–288	–366	–	–	–	–
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden¹⁾</i>	1 804	1 186	3	138	5 933	9 064	79	8	10	97
Ingående ned- och avskrivningar	–17	–2	–	–126	–4	–149	–17	–4	–4	–25
Via NCC-koncernen, ingående värden	–927	–456	–	–	–5 072	–6 455	–	–	–	–
Via förvärvade bolag	–	–	–	–	–5	–5	–	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	87	7	–	–	285	379	–	–	–	–
Via sålda bolag	10	98	–	–	1 297	1 405	–	–	–	–
Omklassificeringar NCC	14	2	–	–	37	53	–	–	–	–
Årets omräkningsdifferenser	2	9	–	13	161	185	–	–	–	–
Årets ned- och avskrivningar	–16	–85	–	–10	–792	–903	–2	–	–1	–3
<i>Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar²⁾</i>	–847	–427	–	–123	–4 093	–5 490	–19	–4	–5	–28
Ingående uppskrivningar	7	–	–	–	–	7	7	–	–	7
Via NCC-koncernen, ingående värden	3	113	–	–	60	176	–	–	–	–
Via förvärvade bolag	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	–3	–	–	–	33	30	–	–	–	–
Årets omräkningsdifferenser	–	–4	–	–	–2	–6	–	–	–	–
<i>Utgående ackumulerade uppskrivningar netto</i>	7	109	–	–	91	207	7	–	–	7
Utgående planenligt restvärde	964	868	3	15	1 931	3 781	67	4	5	76
1) Aktiverade räntor ingår med	2					2				
2) Ackumulerade nedskrivningar vid årets utgång	–46	–19				–65				
Taxeringsvärden	1 179	49				1 228	325	7		332
Bokförda värden på fastigheter som har taxeringsvärden	964	868				1 832	67	4		71

För uppgifter om leasing, se not 28.

NOT 12 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Andelar i intresse- företag	Fordringar på intresse- företag	Andra långfristiga värde- papper	Andra långfristiga fordringar	Summa
Koncernen					
Ingående anskaffningsvärden	3 000	–	123	8	3 131
Via NCC-koncernen, ingående värden	1 182	128	366	1 125	2 801
Tillkommande tillgångar	596	31	73	657	1 357
Omklassificeringar	-2 646	–	-11	–	-2 657
Avgående tillgångar	-90	-86	-67	-582	-825
Årets omräkningsdifferenser	-43	–	-7	-33	-83
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	1 999	73	477	1 175	3 724
Ingående nedskrivningar på anskaffningsvärden	–	–	-12	–	-12
Via NCC-koncernen, ingående värden	-377	–	-165	–	-542
Avgående tillgångar	9	–	0	–	9
Årets nedskrivningar	-223	–	-18	-9	-250
Årets omräkningsdifferenser	1	–	4	–	5
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	-590	–	-191	-9	-790
Utgående planenligt restvärde	1 409	73	286	1 166	2 934
Uppskjuten skattefordran ingår med				704	

I "Andra långfristiga värdepapper" ovan ingår:	Bokfört värde	Börsvärde
Sea Container Ltd	107	109
OM HEX AB (publ)	3	2
Skanditek Industriförvaltning AB (publ)	36	46
Övriga, ej börsnoterade	140	
Summa	286	

	Andelar i koncern- företag	Fordringar på koncern- företag	Andelar i intresse- företag	Fordringar på intresse- företag	Andra långfristiga värde- papper	Andra långfristiga fordringar	Summa
Moderbolaget							
Ingående anskaffningsvärden	68	–	1 742	–	107	13	1 930
Tillkommande tillgångar	301	8	419	–	36	2	766
Omklassificeringar	1 355	–	-1 355	–	–	–	0
Avgående tillgångar	–	–	–	–	-19	–	-19
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	1 724	8	806	–	124	15	2 677
Ingående nedskrivningar	–	–	–	–	-12	–	-12
Avgående tillgångar	–	–	–	–	–	–	–
Årets nedskrivningar	–	–	–	–	-12	–	-12
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	–	–	–	–	-24	–	-24
Utgående planenligt restvärde	1 724	8	806	–	100	15	2 653
Uppskjuten skattefordran ingår med						15	

NOT 13 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Kapitalandel (procent)	Röstandel (procent)	Antal andelar ¹⁾	Bokfört värde 2003	Börsvärde 2003
<u>Moderbolaget</u>							
Bedarön AB	556308-9456	Stockholm	100	100	224	0	-
Cinderella AB	556127-7335	Stockholm	100	100	100	13	-
Engelsbergs Bruk AB	556006-3447	Stockholm	100	100	0	0	-
Johnson Line AB	556099-3163	Stockholm	100	100	1	0	-
Nordfinans BV	34 149 015	Amsterdam	100	100	0	5	-
Nordstjärnan Investment AB	556308-9381	Stockholm	100	100	1	285	-
Nordstjärnan Ventures AB	556308-9423	Stockholm	100	100	224	50	-
Sirius Machinery AB	556308-9431	Stockholm	100	100	224	0	-
NCC AB (publ)	556034-5174	Solna	35	52	36 193	1 371	1 977
Summa						1 724	1 977

1) Antal aktier i 1 000-tal.

Endast direkt ägda dotterföretag specificeras. Antalet indirekt ägda dotterföretag uppgår till 266. En fullständig specifikation kan erhållas från Nordstjärnan AB.

Optioner har utfärdats gällande 1 395 789 aktier av serie A i NCC AB (publ) med ett totalt bokfört värde om 52,7 Mkr och ett totalt lösenpris om 97,9 Mkr. Skuldförda premier uppgår till 4,7 Mkr.

NOT 14 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Andel (procent) ¹⁾	Antal andelar ²⁾	Bokfört värde 2003		Börsvärde 2003
					Koncernen	Moderbolaget	
<i>Andelar i intresseföretag ingående i finansiella anläggningstillgångar</i>							
Altima AB (publ)	556223-6371	Hisings Kärra	35	3 619	223	242	253
Blemheim Aviation Ltd	–	Bermuda	38	5	–5	0	–
Exel Oyj	FI 10672927	Mäntyharju	33	1 748	141	159	188
Karolin Machine Tool AB (publ)	556241-6775	Upplands Väsby	40	4 008	264	329	238
Välinge Holding AB	556365-1255	Viken	23	0	74	76	–
Aabenraa Granit I/S	32870716	Danmark	50	0	0	–	–
Ankaret Invest SA	526.209	Belgien	50	0	2	–	–
Aptilo Networks AB	556609-4339	Stockholm	34	0	7	–	–
Asfalt og Maskin Utleie AS	960585593	Norge	50	0	0	–	–
BeTe Asfalt AS	970907092	Norge	50	0	3	–	–
Betongfabriken i E-tuna KB	969639-5145	Eskilstuna	50		1	–	–
Björnö Mark KB	916638-1419	Täby	50		2	–	–
Bolig Interessentskabet Tuborg Nord I/S	25 62 84 70	Danmark	50	0	56	–	–
ClimateWell AB (publ)	556362-7131	Stockholm	31	0	11	–	–
Dalkarlen, Byggnads AB	556329-5251	Norrköping	50	0	0	–	–
Dansk Asfaltfabrik A/S	52532213	Danmark	50	0	0	–	–
Däldehög Miljö AB	556587-9573	Göteborg	50	3	0	–	–
Ejendomsinteressentskabet Hylkedalsvej	LEV229142	Danmark	50	0	2	–	–
Ejendomsinteressentskabet Tuborg Nord B	LEV 225802	Danmark	15	0	71	–	–
Eskilstuna Betong AB	556061-9826	Eskilstuna	50	0	1	–	–
Fabriksbetong AB	556065-0599	Norrköping	50	1	1	–	–
Fastighets AB Strömstaden	550651-7202	Norrköping	32	2	2	–	–
Gladökrossen HB	969615-7914	Uppsala	50	0	4	–	–
Glösisvallen AB	556315-5125	Hudiksvall	25	0	1	–	–
Holmenbyggarna Dalkarlen KB	916693-1783	Norrköping	50	0	35	–	–
Holst Shipping Agency I/S	14372407	Danmark	50	0	1	–	–
Hyndbogrus AB	556142-6098	Karlstad	50	1	0	–	–
Hälsingborgsbostäder AB	556105-9196	Helsingborg	50	0	0	–	–
International Marking Systems GmbH	HRB 13604	Tyskland	37	0	0	–	–
KP-Kaupunkiprojektien Kehitys Oy	1065042-9	Finland	33	0	0	–	–
Kruszywa Slaskie Sp z.o.o.	RHB17650	Polen	30	0	0	–	–
Lapis Polaris AB	556372-4516	Sorsele	50	0	0	–	–
Lundström Asfalt AS	960358104	Norge	50	0	0	–	–
Marine Mastic Ltd	3036206	England	33	0	0	–	–
Miljöfabriken 2000 AB	556585-0848	Malmö	50	0	0	–	–
Mälarstaden Exploaterings AB	556336-2135	Södertälje	33	0	0	–	–
NCC Fegda	1080175	Lettland	43		54	–	–
NCC Kral SP. Z.o.o.	KRS0000135789	Polen	50	4	8	–	–
PRInz (Przedsiębiorstwo Robot Inżynieryjnych Spolka Akcyjna Holding)	KRS44078	Polen	47	240	100	–	–
Projektformidling Nord A/S	191726	Danmark	50	0	1	–	–
PULS Planerad Underhålls Service	556379-1259	Malmö	50	15	14	–	–
Rydbokrossen HB	916609-3956	Solna	50		1	–	–
Sicione SA	A-48265169	Spanien	31	0	7	–	–
Sollentuna Centrum AB	556393-1046	Sollentuna	50	0	28	–	–
Storvreta C HB	916514-6029	Uppsala	50		0	–	–
Talter AS	10.114.029	Estland	50	4	20	–	–
Tipton Brown Stockholm AB	556615-8159	Stockholm	33	125	15	–	–
Ursvik Exploaterings KB	969679-3172	Stockholm	50		130	–	–
Valtatie OY	323.470	Finland	50	468	118	–	–
Återvinnarna i Sverige AB	556560-7883	Stockholm	50	10	2	–	–
Östhammarkrossen KB	916673-1365	Uppsala	50		2	–	–
Övriga 43 ³⁾					12	–	–
					1 409	806	679

forts. Not 14 Andelar i intresseföretag

	Organisations- nummer	Säte	Andel (procent) ¹⁾	Antal andelar ²⁾	Bokfört värde 2003		Börsvärde 2003
					Koncernen	Moderbolaget	
<i>Andelar i intresseföretag ingående i omsättningsfastigheter</i>							
Kista Science Tower KB	969660-7820	Stockholm	50		0	-	-
Koy Polaris	1834546-1	Finland	50		36	-	-
Koy Signaali 1	1859547-9	Finland	50		13	-	-
Koy Signaali 2	1859561-2	Finland	50		11	-	-
Koy Signaali 3	1859569-8	Finland	50		12	-	-
Koy Signaali 4	under bildande	Finland	50		10	-	-
Koy Signaali 5	under bildande	Finland	50		9	-	-
Västra Hamnporten KB	969667-0976	Malmö	50		25	-	-
					116	-	-
Summa					1 525	806	679

1) Andel av aktier och röster.

2) Antal aktier i 1 000-tal.

3) Här ingår de bolag som konsolideras enligt klyvningsmetoden i koncernens balans- och resultaträkningar. En fullständig specifikation kan erhållas från Nordstjärnan AB.

Optioner har utfärdats gällande 25 285 aktier i Exel Oyj med ett totalt bokfört värde om 2,3 Mkr och ett totalt lösenpris om 2,9 Mkr. Skuldförda premier uppgår till 0,3 Mkr.

Optioner har utfärdats gällande 254 463 aktier i Karolin Machine Tool AB (publ) med ett totalt bokfört värde om 20,9 Mkr och ett totalt lösenpris om 24,2 Mkr. Skuldförda premier uppgår till 0,7 Mkr.

NOT 15 OMSÄTTNINGSFÄSTIGHETER, DIREKT ÄGDA

	Färdigställda fastighets- projekt	Pågående fastighets- projekt	Exploaterings- fastigheter	Summa fastighets- utvecklings- projekt	Bostads- utvecklings- projekt	Summa
<i>Koncernen</i>						
Ingående anskaffningsvärden	-	-	-	-	-	-
Via NCC-koncernen, ingående värden	1 434	1 231	1 759	4 424	3 404	7 828
Nyanskaffningar	174	858	240	1 272	1 667	2 939
Avyttringar och utrangeringar	-780	-471	-107	-1 358	-1 271	-2 629
Via sålda bolag	-	-	-	-	-10	-10
Omklassificeringar NCC	1 177	-1 218	217	176	-144	32
Omräkningsdifferenser	-21	-20	-2	-43	-80	-123
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden¹⁾</i>	<i>1 984</i>	<i>380</i>	<i>2 107</i>	<i>4 471</i>	<i>3 566</i>	<i>8 037</i>
Ingående ned- och avskrivningar	-	-	-	-	-	-
Via NCC-koncernen, ingående värden	-	-1	-209	-210	-46	-256
Avyttringar och utrangeringar	-	-	2	2	1	3
Via sålda bolag	-	-	-	-	1	1
Omklassificeringar NCC	13	-	-32	-19	-10	-29
Årets omräkningsdifferenser	-	-	6	6	2	8
Årets ned- och avskrivningar	-134	-63	-298	-495	-4	-499
<i>Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar²⁾</i>	<i>-121</i>	<i>-64</i>	<i>-531</i>	<i>-716</i>	<i>-56</i>	<i>-772</i>
Utgående planenligt restvärde	1 863	316	1 576	3 755	3 510	7 265
1) I anskaffningsvärdena ingår aktiverade räntor med	79	22	1	102	-	102
2) Ackumulerade nedskrivningar vid årets utgång	-134	-63	-483	-680	-56	-736
Taxeringsvärden	179	153	197	529	456	985
Bokförda värden på fastigheter som har taxeringsvärden	1 805	285	1 456	3 546	2 112	5 658

NOT 16 MATERIAL- OCH VARULAGER

	Koncernen	
	2003	2002
Krossprodukter	377	-
Byggmaterial	54	-
Övrigt	144	-
Summa	575	-

NOT 17 UPPARBETAD EJ FAKTURERAD INTÄKT

	Koncernen	
	2003	2002
Upparbetad intäkt på ej avslutade entreprenader	7 688	-
Fakturering på ej avslutade entreprenader	-5 267	-
Summa	2 421	-

NOT 18 EGET KAPITAL

	Bundet Eget kapital		Fritt Eget kapital	
	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat
Koncernen				
Ingående balans	112	1 346	1 882	345
Övriga vinstdispositioner	-	-	345	-345
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital		-623	623	-
Utdelning	-	-	-34	-
Omräkningsdifferenser m m	-	-	-35	-
Årets resultat	-	-	-	-156
Utgående balans	112	723	2 781	-156

	Bundet Eget kapital		Fritt Eget kapital	
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserad vinst	Årets resultat
Moderbolaget				
Ingående balans	112	24	2 128	154
Övriga vinstdispositioner	-	-	154	-154
Utdelning	-	-	-34	-
Koncernbidrag/kapitaltillskott ¹⁾	-	-	-13	-
Årets resultat	-	-	-	378
Utgående balans	112	24	2 235	378

1) Se även "Redovisningsprinciper" ovan.

Aktiekapitalet utgörs av 112 000 aktier à nominellt 1 000 kr, varav 1 920 aktier av serie A och 110 080 aktier av serie B. Aktier av serie A berättigar till 1 000 röster och aktier av serie B till 1 röst vardera.

NOT 19 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Garantiåtaganden	946	-	-	-
Reserv för projekt där uppberedningsgraden är högre än försäljningsgraden	202	-	-	-
Återställningsreserv	101	-	-	-
Upplupna kostnader	81	-	-	-
Optionspremier	6	6	6	6
Övriga avsättningar	166	18	-	-
Summa	1 502	24	6	6

NOT 20 FAKTURERAD EJ UPPARBETAD INTÄKT

	Koncernen	
	2003	2002
Fakturering på ej avslutade entreprenader	22 022	-
Upparbetad intäkt på ej avslutade entreprenader	-18 501	-
Summa	3 521	-

NOT 21 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Upplupna lönerelaterade kostnader	1 132	12	10	11
Förutbetalda hyresintäkter	38	10	10	10
Övriga upplupna kostnader	2 027	7	2	6
Summa	3 197	29	22	27

NOT 22 STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002

Ställda säkerheter

För egna skulder:

Fastighetsinteckningar	1057	-	-	-
Företagsinteckningar	42	-	-	-
Tillgångar belastade med äganderättsförbehåll och dylikt	177	-	-	-
Spärrade bankmedel	200	75	-	75
Summa	1 476	75	-	75

Ansvarsförbindelser

Egna förbindelser:

Borgensförbindelser för koncernbolags räkning	-	-	4	31
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser	6 253	5	8	-

Solidariskt med andra företag:

Skulder i konsortier, handels- och kommanditbolag	1 348	-	-	-
---	-------	---	---	---

Summa **7 601** **5** **12** **31**

NOT 23 PERSONALKOSTNADER

För uppgifter om antal anställda samt könsfördelning, se not 24.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter samt VD och övriga anställda	2003			2002		
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Summa	Styrelse och VD	Övriga anställda	Summa
Moderbolaget						
Sverige	12	5	17	12	7	19
(varav tantiem o d)	(3,8)	-	(3,8)	(3,0)	-	(3,0)
Dotterföretag						
Sverige	28	3 469	3 497	2	1	3
(varav tantiem o d)	(1,6)	-	(1,6)	-	-	-
Belgien	-	5	5	-	-	-
Costa Rica	-	1	1	-	-	-
Danmark	21	1 855	1 876	-	-	-
(varav tantiem o d)	(0,6)	-	(0,6)	-	-	-
Dominikanska republiken	-	21	21	-	-	-
Estland	-	5	5	-	-	-
(varav tantiem o d)	(0,1)	-	(0,1)	-	-	-
Finland	6	697	703	-	-	-
(varav tantiem o d)	(0,8)	-	(0,8)	-	-	-
Honduras	-	1	1	-	-	-
Kina	-	2	2	-	-	-
Lettland	-	5	5	-	-	-
(varav tantiem o d)	(0,1)	-	(0,1)	-	-	-
Libyen	-	1	1	-	-	-
Litauen	-	8	8	-	-	-
Malaysia	-	1	1	-	-	-
Nicaragua	-	2	2	-	-	-
Norge	6	1 067	1 073	-	-	-
Polen	4	106	110	-	-	-
Ryssland	1	32	33	-	-	-
(varav tantiem o d)	(0,1)	-	(0,1)	-	-	-
Singapore	-	22	22	-	-	-
Storbritannien	-	1	1	-	-	-
Swaziland	-	14	14	-	-	-
Tanzania	-	15	15	-	-	-
Tyskland	3	158	161	-	-	-
Ungern	-	2	2	-	-	-
Zambia	-	13	13	-	-	-
Österrike	1	-	1	-	-	-
	70	7 503	7 573	2	1	3
(varav tantiem o d)	(3,3)	-	(3,3)	-	-	-
Koncernen	82	7 508	7 590	14	8	22
(varav tantiem o d)	(7,1)	-	(7,1)	(3,0)	-	(3,0)

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2003			2002		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensionskostnader
Moderbolaget	17	8	2	19	8	2
Dotterföretag	7 573	2 337	750	3	2	1
Koncernen	7 590	2 345	752	22	10	3

Av moderbolagets pensionskostnader avser 2 (2) Mkr styrelse och verkställande direktör. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till styrelse och verkställande direktör uppgår till 1 (1) Mkr.

Av koncernens pensionskostnader avser 16 (2) Mkr styrelse och verkställande direktör. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till styrelse och verkställande direktör uppgår till 49 (1) Mkr. Angivna pensionskostnader redovisas inklusive tillskott till pensionsstiftelse.

Anställningsavtalet med verkställande direktören i moderbolaget löper med en uppsägningstid om 6 månader från dennes sida och 24 månader från bolagets sida.

NOT 24 MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2003		2002	
	Antal anställda	Varav kvinnor	Antal anställda	Varav kvinnor
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	16	8	18	9
<i>Dotterföretag</i>				
Sverige	10 590	757	3	1
Belgien	12	6	-	-
Danmark	3 917	446	-	-
Dominikanska Republiken	366	9	-	-
Estland	55	2	-	-
Finland	2 474	363	-	-
Färöarna	2	-	-	-
Kina	8	4	-	-
Lettland	60	4	-	-
Litauen	99	17	-	-
Nederländerna	2	1	-	-
Nicaragua	63	11	-	-
Norge	2 654	265	-	-
Polen	1 273	214	-	-
Ryssland	276	45	-	-
Singapore	225	16	-	-
Storbritannien	2	1	-	-
Swaziland	321	12	-	-
Tanzania	579	56	-	-
Tyskland	527	66	-	-
Ungern	6	3	-	-
Zambia	562	54	-	-
Österrike	1	-	-	-
Övriga länder	6	1	-	-
	24 080	2 353	3	1
Koncernen	24 096	2 361	21	10

Könsfördelning i företagsledning

	2003	2002
	Andel kvinnor	Andel kvinnor
<i>Moderbolaget</i>		
Styrelse	40,0%	50,0%
Övriga ledande befattningshavare	50,0%	50,0%
<i>Koncernen</i>		
Styrelse	5,9%	42,9%
Övriga ledande befattningshavare	8,5%	40,0%

Sjukfrånvaro, moderbolaget

	2003-07-01 -2003-12-31
Total sjukfrånvaro i relation till den ordinarie arbetstiden	2,1%
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser en sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	-

NOT 25 ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER OCH REVISIONSFÖRETAG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Revisionsföretag				
<i>KPMG</i>				
Revisionsuppdrag	16,3	0,2	0,3	0,2
Andra uppdrag	14,5	0,3	-	0,3
<i>Övriga revisorer</i>				
Revisionsuppdrag	1,0	-	-	-
Andra uppdrag	4,2	-	0,2	-
Summa	36,0	0,5	0,5	0,5

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

NOT 26 KASSAFLÖDESANALYS
Förvärv/Försäljning av dotterföretag

Påverkan på koncernens likvida medel har analyserats för varje transaktion (likvidbelopp justerat med förvärvade/försålda likvida medel).

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Förvärv av dotterföretag				
Utbetalade likvidbelopp	-76	-	-16	-
Förvärvade likvida tillgångar	3 728	-	-	-
	3 652	-	-16	-

Att förvärvade likvida tillgångar för koncernen väsentligen överstiger utbetalade likvidbelopp beror på konsolideringseffekt till följd av att omstämplingar av aktier av serie A i NCC AB (publ) till aktier av serie B inneburit överskridande av 50 procents ägarandel i NCC AB (publ).

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Likvida tillgångar				
Kassa och bank	1 445	354	139	318
Kortfristiga placeringar	1 303	205	129	205
Belopp vid årets slut	2 748	559	268	523

Koncernens outnyttjade krediter uppgick vid årets slut till 4,1 (0,0) Mdr kr.

NOT 27 POSTER SOM EJ INGÅR I KASSAFLÖDET

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Av-/nedskrivningar	1 858	13	3	2
Omräkningsdifferenser	508	-	-	-
Resultat sålda anläggningstillgångar	-31	1	-	-
Resultat efter finansiella poster i intresseföretag	-115	-409	-	-
Förändring "Avsättningar"	-19	-	-1	-1
Övrigt	119	-	-	-
Summa	2 320	-395	2	1

NOT 28 LEASING

Finansiell leasing

	Koncernen	
	2003	2002
<i>Leasingkontrakt som löper ut:</i>		
Inom 1 år	30	–
Inom 2–5 år	99	–
Senare än om 5 år	–	–
	129	–

Variabla utgifter som ingår i periodens resultat

	Koncernen			
	2003		2002	
	Avskrivning	Ränta	Avskrivning	Ränta
Leasade Maskiner och inventarier	60	9	–	–
Leasade Byggnader	–	–	–	–
	60	9	–	–

I koncernen finns ett dubbelt finansiellt leasingkontrakt, där leasingströmmarna är pantförskrivna mot varandra och därför är kvittade.

Bruttobeloppen av de kvittade betalningsströmmarna uppgår till 95 (184) Mkr.

Leasingkostnader

Koncernens framtida betalningsåtagande för operationella leasingkontrakt fördelar sig tidsmässigt enligt följande:

	Koncernen	
	2003	2002
<i>Leasingkontrakt som löper ut:</i>		
Inom 1 år	319	–
Inom 2–5 år	542	–
Senare än om 5 år	118	–
Summa	979	–
Årets kostnad för operationell leasing	373	–

Operationell leasing

	Koncernen	
	2003	2002
Framtida minimileaseavgifter – leasegivare (uthyrda lokaler)		
<i>Fördelade på förfalloperioder:</i>		
Inom 1 år	152	34
Inom 2–5 år	180	118
Senare än om 5 år	71	72
	403	224

Framtida minimileaseavgifter – leasegivare (uthyrda flygplan)

<i>Fördelade på förfalloperioder:</i>		
Inom 1 år	9	12
Inom 2–5 år	8	21
Senare än om 5 år	–	–
	17	33

	Moderbolaget	
	2003	2002

Framtida minimileaseavgifter – leasegivare (uthyrda lokaler)

<i>Fördelade på förfalloperioder:</i>		
Inom 1 år	35	34
Inom 2–5 år	132	118
Senare än om 5 år	45	72
	212	224

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nordstjärnan AB, organisationsnummer 556000-1421

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Nordstjärnan AB för räkenskapsåret 2003. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsssed i Sverige. Det innebär att jag har planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem, samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Jag tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 3 mars 2004

Bo Ribers

Auktoriserad revisor

Styrelse

Från vänster: Marcus Storch, Tomas Billing, Antonia Ax:son Johnson, Jacob Palmstierna, Johan Björkman, Viveca Ax:son Johnson.

Johan Björkman

Ordförande sedan 1998. Ekon lic. Född 1944.
Ordförande i Invik & Co. AB, LjungbergGruppen AB och Skanditek Industriförvaltning AB. Ledamot bland annat i BZ Gruppe Holding AG, AB Persson Invest och Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse.

Viveca Ax:son Johnson

Vice ordförande sedan 1997. Född 1963.
Ordförande i Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål. Ledamot i Invik & Co. AB, Vålinge Holding AB, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse, Heerema Trust och Odd Engströms stiftelse.

Antonia Ax:son Johnson

Ledamot sedan 1982. Fil kand. Född 1943.
Ordförande i Axel Johnson AB, Axel Johnson Inc., Dressyrkommittén inom Svenska Ridsportförbundet och Stockholms Stadsmission. Ledamot i Axel Johnson International AB, Axfood AB, NCC AB, Servera R&S AB, Xerox Corp, Åhléns AB, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål och World Childhood Foundation.

Jacob Palmstierna

Ledamot sedan 1991. Ekon dr h c. Född 1934.
Ordförande i Bilia AB och Siemens AB. Ledamot i Höganäs AB.

Marcus Storch

Ledamot sedan 1998. Med dr h c, Civilingenjör.
Född 1942.
Vice ordförande i Axel Johnson AB, Axfood AB och Nobelstiftelsen. Ledamot i Dagens Industri AB, AB Hannells Industrier, NCC AB, Stockholmsbörsens Bolagskommitté och Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse. Medlem i Kungliga Vetenskapsakademien och Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien.

Tomas Billing

Suppleant sedan 1999. Verkställande direktör sedan 1999.
Civilekonom. Född 1963.
Ordförande i Karolin Machine Tool AB, NCC AB och Vålinge Holding AB. Ledamot i MYDATA automation AB.

Ledning och revisor

Tomas Billing
Verkställande direktör
sedan 1999. Civilekonom.
Född 1963.

Peter Hofvenstam
Vice verkställande
direktör sedan 2000,
anställd sedan 1999.
Civilekonom.
Född 1965.

Viveca Ax:son Johnson
Född 1963.

**Angela Langemar
Olsson**
Ekonomichef sedan 2000.
Civilekonom.
Född 1970.

Revisor

Bo Ribers

Auktoriserad revisor, KPMG. Född 1942.

Adresser

Nordstjernan AB

Stureplan 3
103 75 Stockholm
Telefon: 08-788 50 00
Telefax: 08-788 50 10
www.nordstjernan.se

Exel Oyj

Uutelantie 24 B
PO Box 29
FIN-527 01 Mäntyharju, Finland
Telefon: +358 15 34611
Telefax: +358 15 3461 215
www.exel.fi

Karolin Machine Tool AB

Kanalvägen 3 A, Infra City
Box 5005
194 05 Upplands Väsby
Telefon: 08-594 211 50
Telefax: 08-594 211 59
www.kmt.se

NCC AB

Vallgatan 3
170 80 Solna
Telefon: 08-585 510 00
Telefax: 08-85 77 75
www.ncc.se, www.ncc.info

Ramirent Oyj

Tapulikaupungintie 37
PL 31
FIN-00751 Helsingfors, Finland
Telefon: +358 9 4174 2200
Telefax: +358 9 4174 2882
www.ramirent.com

Nordstjernan Investment AB

Stureplan 3
103 75 Stockholm
Telefon: 08-788 50 00
Telefax: 08-788 50 10
www.nordstjernan.se

GP Plastindustri AB

Baldersvägen 35
Box 505
332 28 Gislaved
Telefon: 0371-846 50
Telefax: 0371-125 80
www.gp-plastindustri.nu

Sirius Machinery AB

Stureplan 3
103 75 Stockholm
Telefon: 08-788 50 00
Telefax: 08-788 50 10
www.norden-pac.com
www.kalix.fr

Välinge Holding AB

Apelvägen 2
260 40 Viken
Telefon: 042-23 78 15
Telefax: 042-23 78 45
www.valinge.se

Nordstjernan Ventures AB

Stureplan 3
103 75 Stockholm
Telefon: 08-788 50 00
Telefax: 08-788 50 10
www.ventures.nordstjernan.se

Accra Teknik AB

Kabelgatan 9
943 31 Öjebyn
Telefon: 0911-22 62 00
Telefax: 0911-652 73
info@accra.se

Aptilo Networks AB

Arenavägen 47
Block 2, 7 tr.
121 77 Stockholm
Telefon: 08-5089 8900
Telefax: 08-5089 8940
www.aptilo.com

ClimateWell AB

Instrumentvägen 20
126 53 Hägersten
Telefon: 08-794 03 70
Telefax: 08-744 30 70
www.climatewell.com

Nordstjernan AB, 103 75 Stockholm · Besöksadress: Stureplan 3
Telefon: 08-788 50 00 · Telefax: 08-788 50 10
www.nordstjernan.se